

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen och 46 kap. 1 § strafflagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen ändras så att den skall gälla inte bara de förordningar om kapitalrörelser, betalningar och avbrytande av andra ekonomiska förbindelser som antas med stöd av artikel 60 eller 301 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och som hör till EU:s gemensamma utrikespolitik utan också motsvarande förordningar som utfärdas med stöd av arti-

kel 308 i fördraget.

I propositionen föreslås också på motsvarande sätt att strafflagens bestämmelse om rättsbrott ändras så att den också skall kunna tillämpas på brott mot förordningar om kapitalrörelser, betalningar och avbrytande av andra ekonomiska förbindelser som utfärdas med stöd av artikel 60, 301 eller 308 i fördraget och som hör till EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik.

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att riksdagen har antagit dem.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	3
1. Inledning.....	3
2. Nuläge.....	3
2.1. Rådets förordning om särskilda restriktiva åtgärder mot vissa personer och enheter i syfte att bekämpa terrorism.....	3
2.1.1. Sanktionsobjekten.....	4
2.1.2. Rättslig grund.....	4
2.1.3. Påföljder.....	4
2.2. Lagen om uppfyllande av förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen.....	4
2.3. Bedömning av nuläget.....	5
3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen.....	5
4. Propositionens verkningar.....	5
5. Beredningen av propositionen.....	5
DETALJMOTIVERING.....	6
1. Lagförslag.....	6
1.1. Lag om ändring av lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen.....	6
1.2. Lag om ändring av 46 kap. 1 § strafflagen.....	6
2. Ikraftträdande	6
3. Lagstiftningsordning.....	6
LAGFÖRSLAGEN.....	7
Lag om ändring av lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen.....	7
Lag om ändring av 46 kap. 1 § strafflagen.....	8
BILAGA.....	9
PARALLELLTEXTER.....	9
Lag om ändring av lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen.....	9
Lag om ändring av 46 kap. 1 § strafflagen.....	9

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Internationella sanktioner har blivit en viktig del av de metoder som syftar till att upprätthålla internationell fred och säkerhet och som är ett alternativ till väpnat våld. Europeiska unionen (EU) upprätthåller för närvarande sanktioner mot ungefär tio stater. EU:s sanktioner baserar sig i huvudsak på Förenta Nationernas (FN) sanktioner, men EU har också utfärdat sanktioner som inte direkt baserar sig på FN-sanktioner. De förra kan kallas automatiska och de senare autonoma sanktioner.

FN:s och EU:s sanktioner har traditionellt riktats till tredje stater eller beväpnade grupper som är aktiva på deras territorium. Som exempel på de senare kan nämnas gerillarörelsen Unita i Angola och talibanerna i Afghanistan. Under de senaste åren har FN:s säkerhetsråd föredragit finansiella sanktioner, i synnerhet förbud mot överföring av medel, varvid sanktionerna i sista hand är riktade till enskilda personer och instanser. Genom att inrikta sanktionerna noggrannare har man bl.a. försökt effektivisera sanktionernas verkningar samt minimera skadeverkningarna för civilbefolkningen. Bestämmelserna i FN:s säkerhetsråds senaste sanktionsresolutioner mot terrorismen har riktat sig till enskilda personer och instanser utan att det i resolutionerna hänvisas till någon bestämd stat. Dessa är resolutionerna 1373(2001) och 1390(2002) om sanktioner mot Osama bin Laden samt Al-Qaida och talibanerna samt mot medlemmar av dessa organisationer. Resolution 1373(2001) avviker avsevärt från FN:s andra resolutioner gällande sanktioner på så sätt att beslut om objekten för sanktionerna fattas först i verkställighetsskedet.

EU-rådets förordning (EG) nr 2580 om särskilda restriktiva åtgärder mot vissa personer och enheter i syfte att bekämpa terrorism, ((EU) nr 2580, EGT L 344, 28.12.2001, s. 70, nedan förordning nr 2580), som verkställer förpliktelseerna i FN:s säkerhetsråds resolution 1373, innehåller bestämmelser som avviker från EU:s tidigare finansiella sanktioner på så sätt att de riktar sig till enskilda

personer och instanser i stället för tredje länder eller deras territorium. Innehållsmässigt gäller förordningen emellertid samma slags fall som de tidigare sanktionsförordningarna, eftersom de finansiella sanktionerna i sista hand riktas till enskilda och sammanslutningar även när det är fråga om tredje land.

Eftersom objektet avviker från sedvanliga finansiella sanktioner utfärdades förordningen med stöd av inte bara artikel 60 och 301 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (EG), som vanligtvis utgör rättslig grund för sanktionsförordningar, utan även med stöd av artikel 308 i fördraget. Lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen (659/1967), nedan sanktionslagen, är en fullmaktslag, med stöd av vilken statsrådet genom förordning kan meddela närmare bestämmelser om genomförandet av de förordningar om kapitalrörelser, betalningar eller avbrytande av andra ekonomiska förbindelser som utfärdas med stöd av artikel 60 eller 301 i fördraget och som hör till EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik. Med stöd av lagen bestäms om påföljderna av brott mot förordningar som utfärdats med stöd av ovan nämnda artiklar.

Eftersom EU-förordning nr 2580 har utfärdats med stöd av inte bara artikel 60 och 301 i fördraget, utan även med stöd av artikel 308, kan det inte bestämmas om påföljderna av brott mot sanktionsförordningen och om eventuella närmare bestämmelser med stöd av sanktionslagen. Man kan se att det även i fortsättningen kommer att godkännas finansiella sanktioner som riktar sig till enskilda personer och instanser i stället för tredje länder. Sålunda kommer artikel 308 i fördraget att användas parallellt med artikel 60 och 301 som rättslig grund även i framtiden. Avsikten är att ändra EU:s sanktioner mot talibanerna i Afghanistan (rådets förordning (EG) nr 467/2001, EGT L 67, 9.3.2001, s. 1) så att de börjar motsvara förpliktelseerna i FN:s säkerhetsråds ovan nämnda resolution 1390 (2002). På grund av ovan relaterade utveckling är avsikten att som en rättslig grund för

verkställighetsförordningen använda artikel 308 i fördraget.

Det är nödvändigt att komplettera den finska sanktionslagstiftningen så att den erbjuder tillräckliga förutsättningar att direkt genomföra sanktionsförordningar som utfärdats med stöd av artikel 60, 301 eller 308 i fördraget.

2. Nuläge

2.1. Rådets förordning om särskilda restriktiva åtgärder mot vissa personer och enheter i syfte att bekämpa terrorism

EU:s råd antog förordning nr 2580 den 27 december 2001 genom skriftligt förfarande. Förordningen trädde i kraft dagen efter att den utfärdats, då den publicerades i Europeiska gemenskapernas officiella tidning. Samma dag som förordningen antog rådet genom skriftligt förfarande en gemensam ståndpunkt om tillämpning av särskilda åtgärder i syfte att bekämpa terrorism (gemensam ståndpunkt 2001/931/GUSP, EGT L 344, 28.12.2001, s. 93).

Rådets förordning nr 2580 säkerställer att förpliktelserna gällande bl.a. frysande av tillgångar i FN:s säkerhetsråds resolution av den 28 september 2001 tolkas och genomförs på ett enhetligt sätt i EU:s medlemsstater. FN:s säkerhetsråds resolution 1373 är en övergripande resolution om åtgärder mot terrorism och finansiering av terrorism. Resolutionen har antagits med stöd av kapitel VII i FN:s stadga. I resolutionen konstateras att den internationella terrorismen utgör ett hot mot internationell fred och säkerhet. Resolutionen är bindande för alla medlemsstater i FN och förpliktelserna i resolutionen skall verkställas i alla FN-medlemsländer. Finland har vanligtvis ansett det viktigt att sanktioner sätts i kraft snabbt och fullt ut, och att de iakttas i enlighet med besluten av säkerhetsrådet och den kommitté som övervakar verkställigheten av resolutionen.

De tvingande förpliktelserna gällande bl.a. frysande av tillgångar i resolution 1373 ingår i kläm 1 punkterna c och d. Punkt c förpliktar staterna att frysa tillgångarna för personer som gör sig skyldiga till terroristhandlingar

eller försök till sådana, deltar i utförandet av eller bidrar till sådana. Förpliktelsen gäller också tillgångar i företag som ägs eller övervakas av sådana personer liksom tillgångarna för personer eller företag som agerar för eller under ledning av sådana personer. Punkt d förpliktar staterna att förhindra att tillgångar överläts till ovan nämnda personer eller till sammanslutningar som ägs av dem eller som verkar för deras räkning. Bestämmelserna avviker från säkerhetsrådets tidigare finansiella sanktioner genom att objekten inte har specificerats i resolutionen.

Rådets förordning nr 2580 föreskriver med vissa undantag att alla penningmedel, andra finansiella tillgångar och ekonomiska resurser, som tillhör eller innehas av en fysisk eller juridisk person, en grupp eller en enhet som finns i den förteckning som avses i artikel 2.3 i förordningen skall frysas. Inga penningmedel, andra finansiella tillgångar eller ekonomiska resurser får heller ställas till förfogande för eller göras tillgängliga till förmån för ovan nämnda instanser. Dessutom skall det vara förbjudet att tillhandahålla finansiella tjänster till nämnda instanser.

Innehållet i förordning nr 2580 motsvarar i princip de finansiella sanktioner som EU tidigare godkänt (bl.a. rådets förordning nr 467/2001 om förbud mot export av vissa varor och tjänster till Afghanistan, skärpning av flygförbudet och förlängning av spärrandet av tillgångar och andra finansiella medel beträffande talibanerna i Afghanistan och om upphävande av förordning nr 3337/2000, rådets förordning nr 1081/2000 om förbud mot försäljning, leverans och export till Burma/Myanmar av utrustning som kan användas i det inre förtrycket eller för terrorhandlingar och om frysande av tillgångar som innehas av vissa personer med anknytning till viktiga offentliga tjänster i Burma/Myanmar ((EG) nr 1081/2001, EGT L 122, 24.5.2000, s. 29), rådets förordning nr 2488 om fortsatt frysande av tillgångar med anknytning till Slobodan Milosevic och med honom associerade personer och om upphävande av förordningarna nr 1294/1999 och nr 607/2000 samt artikel 2 i förordning nr 926/1998 ((EG) nr 2488/2000, EGT L 287, 14.11.2000, s. 19).

Den viktigaste skillnaden jämfört med tidiga-

re förordningar om finansiella sanktioner är objektet för sanktionerna. Traditionellt riktar sig sanktionerna till någon bestämd tredje stat och dess medborgare. Rådets förordning nr 2488 om fortsatt frysande av tillgångar med anknytning till Slobodan Milosevic och med honom associerade personer riktade sig endast till de personer som nämns i bilagan i stället för till Förbundsrepubliken Jugoslavien. Förordningen antogs emellertid med stöd av artiklarna 60 och 301 i fördraget därför att det i princip var fråga om sanktioner mot Förbundsrepubliken Jugoslavien, vilka stegvis undanröjts i syfte att slopas helt. De instanser som är objektet för förordning nr 2580 har emellertid ingen anknytning till något bestämt tredje land.

2.1.1. Sanktionsobjekten

Enligt säkerhetsrådets resolution 1373 kommer sanktionsobjekten att bestämmas först i verkställighetsskedet. Därför kan denna resolution anses vara exceptionell. En bedömning är att de framtida sanktionsobjekten kommer att bestämmas av FN:s säkerhetsråd också i de fall att sanktionerna riktar sig mot enskilda personer och instanser.

Enligt artikel 2.3 i förordning nr 2580 skall rådet enhälligt upprätta förteckningen över de personer, grupper och enheter som förordningen skall tillämpas på. Rådet reviderar och ändrar förteckningen i enlighet med bestämmelserna i artikel 1.4, 1.5 och 1.6 i gemensam standpunkt 2001/931.

Tillvägagångssättet vid upprättandet av förteckningen har inskrivits i artikel 1.4 i gemensam standpunkt 2001/931, enligt vilken förteckningen skall upprättas på grundval av exakta uppgifter eller fakta i det relevanta ärendet som visar att ett beslut har fattats av en behörig myndighet beträffande de personer, grupper eller enheter som avses – oavsett om det gäller en terroristhandling, försök att begå, delta i eller underlätta en sådan handling – grundat på bevis eller allvarliga eller trovärdiga indicier eller en dom för sådana handlingar. Med behörig myndighet avses rättslig myndighet, eller om rättsliga myndigheter inte har behörighet på det område som omfattas av denna punkt, en likvärdig

myndighet som är behörig på det området.

När förteckningen görs upp måste kriterierna och definitionerna i artikel 1 i den gemensamma standpunkten beaktas. Oaktat dessa kriterier får till förteckningen fogas personer, grupper eller enheter som FN:s säkerhetsråd konstaterat är knutna till terrorism och som säkerhetsrådet bestämt sanktioner för. Den som upptagits i förteckningen kan inlämna besvär hos EG-domstolen, första instansrätten. Rådet upprättade den första förteckningen den 27 december 2001 (2001/927/EG, EGT L 344, 28.12.2001, s. 83–84).

Att relevanta bestämmelser i sanktionslagen och strafflagen utsträcks till att gälla EG:s sanktionsförordningar som riktar särskilda inskränkande åtgärder mot enskilda personer och instanser har kopplingar till grundlagens 15 § om egendomsskydd. Det föreslagna kommer dock inte att utsträcka myndigheternas befogenheter angående egendomsskyddet, eftersom även de finanssanktioner som gäller tredje länder i sista hand riktas mot enskilda personer och instanser.

2.1.2. Rättslig grund

De finansiella sanktionerna i förordning nr 2580 riktar sig inte till medborgarna i något bestämt tredje land utan till enskilda personer och instanser. Den har utfärdats på en annan rättslig grund än de förordningar som gäller sedvanliga finansiella sanktioner. Artiklarna 60 och 301 i EG-fördraget, vilka i regel används som rättslig grund för sanktionsförordningarna, lämpar sig inte ensamma som rättslig grund för förordningen, eftersom de förutsätter en anknytning till tredje land. Innehållet i förordningen gäller dock likartade fall som de tidigare sanktionsförordningarna, eftersom de finansiella sanktionerna också i fråga om tredje land i sista hand gäller enskilda personer och sammanslutningar.

Förordning nr 2580 utfärdades med stöd av inte bara artiklarna 60 och 301 utan även artikel 308 i fördraget. Om en åtgärd från gemenskapens sida skulle visa sig nödvändig för att inom den gemensamma marknadens ram förverkliga något av gemenskapens mål och om fördraget inte innehåller de nödvändiga befogenheterna kan rådet enligt artikel

308 genom beslut på förslag från kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet vidta de åtgärder som behövs. För att artikel 308 skall kunna stå som grund för en viss särskild åtgärd skall den planerade åtgärden uppfylla tre villkor: åtgärden skall ta sikte på något av gemenskapens mål, hänföra sig till den gemensamma marknaden och vara nödvändig. Det är således inte möjligt att utvidga räckvidden för fördraget genom artikel 308. Det är möjligt att agera med stöd av artikeln om en planerad åtgärd omfattas av gemenskapens kompetens och det i fördraget inte anges några särskilda befogenheter för åtgärden.

De åtgärder som föreskrivs i förordning nr 2580 är nödvändiga för att målen i fördraget skall uppnås. Artikel 308 kan tillämpas endast då mål som föreskrivs i någon artikel i fördraget inte kan uppnås tillräckligt väl med den befogenhet som anges där. Förordning nr 2580 gäller de gemenskapsmål som överenskommit i artikel 57 i fördraget. Förordningen anses vara nödvändig för att förebygga snedvridning av konkurrensen och negativa konsekvenser för den gemensamma marknaden. EG-domstolen har i olika sammanhang konstaterat att bl.a. bekämpning av illegal verksamhet (t.ex. terrorism och penningtvätt) är ett godtagbart undantag från målet gällande fri rörlighet för kapital.

Europeiska rådet konstaterade vid ett extra möte den 21 september 2001 att det är unionens primära mål att bekämpa terrorismen. Europeiska rådet konstaterade dessutom att förhindrandet av finansiering av terrorism utgör ett avgörande led i åtgärderna mot terrorismen och uppmanade rådet att vidta behövliga åtgärder för att förhindra alla former av finansiering av terrorverksamhet.

2.1.3. Påföljder

Enligt artikel 9 i förordning nr 2580 skall varje medlemsstat avgöra vilka påföljder som skall föreskrivas vid överträdelse av bestämmelserna i förordningen. Dessa påföljder skall vara effektiva, proportionella och avskräckande.

2.2. Lagen om uppfyllande av förpliktelser som grundar sig på Finlands medlem-

skap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen

Sanktionslagen bemyndigar statsrådet att meddela närmare bestämmelser om genomförandet av de förordningar om kapitalrörelser, betalningar eller avbrytande eller begränsning av andra ekonomiska förbindelser som utfärdas med stöd av artikel 60 eller 301 i fördraget och som hör till EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik. Med stöd av lagen föreskrivs om påföljderna av brott mot de förordningar som utfärdats med stöd av nämnda artiklar. Sanktionslagen utsträcker tillämpningen av straffbestämmelserna i 46 kap. 1-3 § strafflagen till brott mot förordningar om kapitalrörelser, betalningar eller avbrytande eller begränsning av andra ekonomiska förbindelser som utfärdas med stöd av artikel 60 eller artikel 301 i EG-fördraget och som hör till EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik.

Enligt 2 a § sanktionslagen publiceras ikraftträdandet av de förordningar som utfärdats med stöd av artikel 60 eller 301 i fördraget och uppgifter om de straffstadganden som gäller dem som utrikesministeriets meddelanden. Detta har möjliggjort ett snabbt genomförande av förordningarna om finansiella sanktioner. Sanktionslagen liksom bestämmelserna i fråga i 46 kap. strafflagen gäller emellertid endast förordningar som utfärdats med stöd av artikel 60 eller 301. Sålunda är det inte möjligt att föreskriva om påföljderna av brott mot förordningen om särskilda restriktiva åtgärder mot vissa personer och enheter i syfte att bekämpa terrorism med stöd av sanktionslagen, eftersom en rättslig grund för dylika förordningar är artikel 308 i fördraget.

2.3. Bedömning av nuläget

Enligt artikel 249 i fördraget har rådets förordningar allmän giltighet. De skall till alla delar vara bindande och direkt tillämpliga i varje medlemsstat. Denna rättsverkan skrivs vanligen in även i slutet av sanktionsförordningarna, såsom i förordning nr 2580. Trots att förordningen till alla delar är bindande och direkt tillämplig behövs vissa kompletterande nationella bestämmelser. Enligt artikel

9 i förordning nr 2580 skall varje medlemsstat avgöra vilka påföljder som skall föreskrivas vid överträdelse av förordningen.

Ovan i avsnitt 2.2. har konstaterats att det inte kan föreskrivas om påföljderna av brott mot förordning nr 2580 med stöd av sanktionslagen på grund av att förordningens rättsliga grund avviker från de sedvanliga.

I denna proposition föreslås att det till såväl sanktionslagen som strafflagen fogas en hänvisning till artikel 308 i fördraget som möjlig rättslig grund för EU-förordningar gällande finansiella sanktioner. Ett alternativ hade varit att stifta en separat lag om bestämmelser som kompletterar förordningen. Man stannade dock inte för detta alternativ, eftersom det är ändamålsenligt att föreskriva om påföljderna av brott mot EU:s förordningar gällande finansiella sanktioner i en och samma lag. Propositionen skapar förutsättningar att föreskriva om påföljder av brott mot inte bara förordning nr 2580 utan även mot förordningar gällande finansiella sanktioner som i framtiden utfärdas med stöd av artikel 308 utöver artikel 60 eller 301.

3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

Syftet med propositionen är att komplettera den finska sanktionslagstiftningen så att den erbjuder en tillräcklig grund för genomförandet av förordningar gällande kapitalrörelser, betalningar eller avbrytande av andra ekonomiska förbindelser som utfärdas med stöd av artikel 60, 301 eller 308 i fördraget och som hör till EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik.

I propositionen föreslås att det till 2 a och 4 § lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i

Förenta Nationerna och Europeiska unionen fogas en hänvisning till artikel 308 i fördraget. Motsvarande tillägg föreslås också i 46 kap. 1 § strafflagen. Det föreslagna tillägget möjliggör ett raskt genomförande i Finland av bestämmelser som gäller påföljder av EG:s finansiella sanktioner som riktas till i synnerhet enskilda personer och instanser i stället för tredje stater. Detta är omedelbart nödvändigt för att genomföra bestämmelserna gällande påföljder av brott mot förordning nr 2580.

4. Propositionens verkningar

Lagförslaget har inga betydande verkningar för statsfinanserna och inga verkningar i fråga om organisation eller personal. De ändringar som föreslås i sanktionslagen och strafflagen möjliggör ett smidigt genomförande av förordningar som utfärdats med stöd av artikel 308 i fördraget, så att det inte behövs utfärdas separata lagar på grund av dessa förordningar. När reformen genomförs minskar den behovet av resurser för beredningen av speciallagstiftning.

5. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid utrikesministeriet. Utlåtanden om propositionen har begärts av justitieministeriet, finansministeriet och finansinspektionen. De synpunkter som anfördes i utlåtandena har i mån av möjlighet beaktats i det slutliga förslaget. I november 2001 när förordning nr 2580 bereddes informerades riksdagen i enlighet med 96 § 2 mom. grundlagen genom statsrådets skrivelse (U 84/2001 rd). Riksdagens utrikesutskott har den 7 december 2001 gett ett utlåtande om saken (95/2001 rd).

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Lag om ändring av lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen.

2 a §. Det föreslås att till paragrafen fogas en hänvisning till artikel 308 i fördraget som alternativ eller parallell artikel till artikel 60 eller 301 i fördraget som grund för utfärdandet av sanktionsförfordningar. Även sanktionsförfordningar som utfärdas med stöd av artikel 308 i fördraget skall gälla kapitalrörelser, betalningar eller avbrytande eller begränsning av andra ekonomiska förbindelser och hör till Europeiska unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik. Detta begränsar i princip användningen av artikel 308 till fall som motsvarar förordning nr 2580.

4 §. I paragrafen föreslås en ändring med samma innehåll som den i 2 a §. Hänvisningen förutsätter också att 46 kap. 1 § strafflagen ändras.

1.2. Lag om ändring av 46 kap. 1 § strafflagen

46 kap. Om regleringsbrott och smuggling
1 §. 11 punkten. Det föreslås att till punkten fogas en hänvisning till artikel 308 i fördraget som alternativ eller parallell artikel till artikel 60 eller 301 i fördraget som grund för utfärdandet av sanktionsförfordningar. Hänvisningen gör det möjligt att tillämpa straffbestämmelserna i 46 kap. 1-3 § strafflagen även på brott mot sådana sanktionsförfordningar som utfärdats med stöd av artikel 308 i fördraget och som gäller kapitalrörelser, betalningar eller avbrytande eller begränsning av andra ekonomiska förbindelser och som hör till EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik. Detta begränsar i princip användningen av artikel 308 till fall som motsvarar förordning nr 2580.

Det kan anses att det föreslagna uppfyller de krav som den straffrättsliga legalitetsprincipen i 8 § grundlagen och 7 artikeln i Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna

ställer.

Strafflagens bestämmelse om regleringsbrott, särskilt punkt 11 i denna bestämmelse, kan betraktas som ett särfall eftersom det är svårt att närmare specificera straffbestämmelsen rörande brott mot sanktionsförfordningarna på annat sätt än genom lagstiftningsgrunden och allmän karaktärisering av förordningarna. Det är nämligen ändamålsenligt att straffbestämmelsen skall vara tillämplig också på framtida sanktionsförfordningar. Med hänsyn till detta och med beaktande av regleringsbrottens natur och kopplingen till sanktionsförfordningarna, som är bindande och direkt tillämpliga i Finland, kan det anses att det föreslagna uppfyller de minimikrav som följer av grundlagen och Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna (GrUU 4/1997). Legalitetsprincipen förutsätter att EG:s sanktionsförfordningar publiceras på ett sätt som ger dem som eventuellt berörs av förordningarna faktiska möjligheter att få vetskap om ikraftträdandet och om de tillämpliga straffbestämmelserna. Enligt 2 a § sanktionslagen publicerar utrikesministeriet ett meddelande i Finlands författningssamling om ikraftträdandet av sanktionsförfordningarna och om de straffbestämmelser som är tillämpliga på överträdelser av dem, vilket har ansetts uppfylla de villkor som legalitetsprincipen ställer (GrUU 4/1997, UtUB 12/1997).

2. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att riksdagen har antagit dem.

3. Lagstiftningsordning

I lagförslagen föreslås att det till sanktionslagen och strafflagen fogas en hänvisning till artikel 308 i fördraget som alternativ eller parallell artikel till artikel 60 eller 301 i fördraget som grund för utfärdandet av sanktionsförfordningar som gäller kapitalrörelser, betalningar eller avbrytande eller begränsning av andra ekonomiska förbindelser och som hör till Europeiska unionen gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik.

De föreslagna ändringarna baserar sig på fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen, där Finland redan har förbundit sig att iakttä EG:s sanktionsförfordningar. Det är fråga om tillämpning av artikel 308. Lagförslagen innebär inte något nytt undantag från grundlagen med avseende på lagen om godkännande av vissa bestämmelser i fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unio-

nen eller lagen om godkännande av vissa bestämmelser i det s.k. Amsterdamfördraget och kan således behandlas i vanlig lagstiftningsordning i enlighet med 95 § 2 mom. första meningen i grundlagen.

Med stöd av vad som anförts föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslagen***1.****Lag****om ändring av lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska Unionen (659/1967) 2 a § 1 mom. och 4 §, sådana de lyder i lag 882/2001, som följer:

2 a §

Genom förordning av statsrådet meddelas vid behov närmare bestämmelser om genomförandet av de förordningar om kapitalrörelser, betalningar eller avbrytande eller begränsning av andra ekonomiska förbindelser som utfärdas med stöd av artiklarna 60, 301 eller 308 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och som hör till Europeiska unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik.

en regleringsföreskrift som någon myndighet har meddelat med stöd av denna lag samt för brott eller försök till brott mot förordningar om kapitalrörelser, betalningar eller avbrytande eller begränsning av andra ekonomiska förbindelser som utfärdas med stöd av artiklarna 60, 301 eller 308 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och som hör till Europeiska unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik bestäms i 46 kap. 1-3 § strafflagen (39/1889).

4 §

Om straff för brott eller försök till brott mot

Denna lag träder i kraft den

2002.

2.

Lag**om ändring av 46 kap. 1 § strafflagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i strafflagen 46 kap. 1 § 11 punkten, sådan den lyder i lag 875/2001, som följer:

46 kap.

Om regleringsbrott och smuggling

1 §

Regleringsbrott

Den som bryter mot eller försöker bryta mot
en i

11) förordningar om kapitalrörelser, betalningar eller avbrytande eller begränsning av andra ekonomiska förbindelser som utfärdas med stöd av artiklarna 60, 301 eller 308 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och som hör till Europeiska unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik.

Denna lag träder i kraft den

2002.

Helsingfors den 1 mars 2002.

Republikens President

TARJA HALONEN

Utrikesminister *Erkki Tuomioja*

1.

Lag**om ändring av lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska Unionen (659/1967) 2 a § 1 mom. och 4 §, sådana de lyder i lag 882/2001, som följer:

Gällande lydelse

2 a §

Genom förordning av statsrådet meddelas vid behov närmare bestämmelser om genomförandet av de förordningar om kapitalrörelser, betalningar eller avbrytande eller begränsning av andra ekonomiska förbindelser som utfärdas med stöd av artiklarna 60 eller 301 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och som hör till Europeiska unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik.

4 §

Om straff för brott eller försök till brott mot en regleringsföreskrift som någon myndighet har meddelat med stöd av denna lag samt för brott eller försök till brott mot förordningar om kapitalrörelser, betalningar eller avbrytande eller begränsning av andra ekonomiska förbindelser som utfärdas med stöd av artikel 60 eller artikel 301 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och som hör till Europeiska unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik bestäms i 46 kap. 1-3 § strafflagen (39/1889).

Föreslagen lydelse

2 a §

Genom förordning av statsrådet meddelas vid behov närmare bestämmelser om genomförandet av de förordningar om kapitalrörelser, betalningar eller avbrytande eller begränsning av andra ekonomiska förbindelser som utfärdas med stöd av artiklarna 60, 301 *eller* 308 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och som hör till Europeiska unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik.

4 §

Om straff för brott eller försök till brott mot en regleringsföreskrift som någon myndighet har meddelat med stöd av denna lag samt för brott eller försök till brott mot förordningar om kapitalrörelser, betalningar eller avbrytande eller begränsning av andra ekonomiska förbindelser som utfärdas med stöd av *artiklarna 60, 301 eller 308* i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och som hör till Europeiska unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik bestäms i 46 kap. 1-3 § strafflagen (39/1889).

Denna lag träder i kraft den
2002.

2.

Lag**om ändring av 46 kap. 1 § strafflagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i strafflagen 46 kap. 1 § 11 punkten, sådan den lyder i lag 875/2001, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Regleringsbrott

Den som bryter mot eller försöker bryta mot en i

11) förordningar om kapitalrörelser, betalningar eller avbrytande eller begränsning av andra ekonomiska förbindelser som utfärdas med stöd av artikel 60 eller artikel 301 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och som hör till Europeiska unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik.

Föreslagen lydelse

1 §

Regleringsbrott

Den som bryter mot eller försöker bryta mot en i

11) förordningar om kapitalrörelser, betalningar eller avbrytande eller begränsning av andra ekonomiska förbindelser som utfärdas med stöd av *artiklarna 60, 301 eller 308* i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och som hör till Europeiska unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik.

Denna lag träder i kraft den 2002.